

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії, **Дар'я КРАСНИЦЬКА**, 1996 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2020 році Одеський національний університет імені І.І. Мечникова за спеціальністю 091-Біологія, аспірантка відділу молекулярної біології Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії наук України, м. Київ, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Біологія».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії наук України, м. Київ, від «24» липня 2024 року № 22-а, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради –

Артема ТИХОМИРОВА, доктора біологічних наук, старшого наукового співробітника, завідувача відділу хімії та біохімії ферментів Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, м. Київ

Рецензентів –

Лідії БАБІЧ, доктора біологічних наук, старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника відділу біохімії м'язів Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, м. Київ

Тетяни ВЕКЛІЧ, доктора біологічних наук, старшого дослідника, провідного наукового співробітника відділу біохімії м'язів Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, м. Київ

Офіційних опонентів –

Богдана МОРГУНА, доктора біологічних наук, член-кореспондента НАН України, заступника директора з наукової роботи Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України, м. Київ

Геннадія ТЕЛЕГЕСВА, доктора біологічних наук, професора, завідувача відділу молекулярної генетики Інституту молекулярної біології та генетики НАН України, м. Київ

на засіданні «16» вересня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» **Дар'ї КРАСНИЦЬКІЙ** на підставі публічного захисту дисертації «**Експресія генів родини Немеових у клітинах гліоми за умов гіпоксії та пригнічення IRE1**» за спеціальністю 091 «Біологія».

Дисертацію виконано у Інституті біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, м. Київ.

Науковий керівник **Олександр МІНЧЕНКО**, д.б.н., професор, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу молекулярної біології Інституту біохімії НАН України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, який за змістом, рівнем наукової новизни, теоретичним та практичним значенням результатів та кількістю публікацій відповідає вимогам наведеним у пункті 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Дисертація Дар'ї КРАСНИЦЬКОЇ є самостійною та ґрунтовною науковою працею, що виконана з дотриманням вимог академічної доброчесності, не містить плагіату, самоплагіату, фальсифікації і фабрикації, містить результати, отримані особисто, у всіх інших випадках наводяться посилання на співавторів наукових публікацій та відповідні джерела. Висновки і положення, сформульовані та викладені в дисертаційній роботі, ґрунтують на аналізі актуальної закордонної і вітчизняної наукової літератури. Дослідження здійснювалися з використанням загальноновизнаних методів біохімії, клітинної та молекулярної біології. Результати досліджень, які наведені в дисертації та опубліковані у наукових працях здобувачки, належать авторці і є її науковим доробком.

Отримані в ході дослідження результати мають важливе наукове, практичне та теоретичне значення в галузі знань «Біологія», оскільки містять теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми у напрямку Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань. Дане дослідження спрямоване на вирішення актуальної наукової проблеми щодо з'ясування молекулярних механізмів гіпоксичної регуляції експресії генів транскрипційних факторів родини Homeobox, за умов виключення активності сигнального протеїну IRE1, що можуть бути використані як потенційні мішені для пригнічення проліферації клітин гліобластоми. Теоретичні положення, сформульовані за результатами проведених досліджень та опрацювання інших теоретичних даних, розширюють існуючі уявлення про роль протеїнкінази ERN1 в регуляції експресії генів транскрипційних факторів родини Homeobox, що є важливим при використанні ERN1 в якості гена-мішені. Виявлений ERN1-залежний характер чутливості клітин гліобластоми до гіпоксії є підґрунтям для розкриття механізмів резистентності пухлинних клітин до токсичних ефектів гіпоксії за умов стресу ендоплазматичного ретикулула, що важливо для розробки нових підходів до терапії злоякісних пухлин.

Здобувачка має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 (чотири) у співавторстві у іноземних фахових наукових виданнях, три з яких представлені в базах Scopus і PubMed, та 5 тез доповідей у матеріалах закордонних та міжнародних наукових конференцій і конгресів:

1. **Krasnytska D.A.**, Khita O.O., Tsymbal D.O., Luzina O.Y., Cherednychenko A.A., Kozynkevych H.E., Bezrodny B.H., Minchenko D.O. The impact of glutamine deprivation on the expression of MEIS3, SPAG4, LHX1, LHX2, and LHX6 genes in ERN1 knockdown U87 glioma cells. *Endocr Reg.* 2022, 56 (1): 38-47. doi:10.2478/enr-2022-0005.

2. **Krasnytska D.A.**, Viletska Y.M., Minchenko D.O., Khita O.O., Tsymbal D.O., Cherednychenko A.A., Kozynkevych H.E., Oksiom N.S., Minchenko O.H. ERN1 dependent impact of glucose and glutamine deprivations on PBX3, PBXIP1, PAX6, MEIS1, and MEIS2 gene expressions in U87 glioma cells. *Endocr Reg.* 2023, 57 (1): 37-47. doi:10.2478/enr-2023-0005

3. Minchenko D.O., **Krasnytska D.A.**, Khita O.O., Viletska Y.M., Rudnytska O.V., Kozynkevych H.E., Hoian S.L., Minchenko O.H. Knockdown of ERN1 modifies the impact of glutamine deprivation on TGIF1, ZEB2, NKX3-1, PRRX1, and SLC1A5 gene expressions in U87 glioblastoma cells. *J Endocr Diabetes Res, BioRes Scientia.* 2023, 1:1-10. doi:10.59657/jedr.brs.23.004.

4. **Krasnytska D.A.**, Khita O.O., Viletska Y.M., Minchenko D.O., Halkin O.V., Rudnytska O.V., Hoian S.L., Minchenko O.H. ERN1 knockdown modifies the hypoxic regulation of homeobox gene expression in U87MG glioblastoma cells. *Endocr Reg.* 2024, 58(1): 47-56. doi:10.2478/enr-2024-0006.

У дискусії взяли участь голова, члени разової спеціалізованої ради та присутні і висловили зауваження:

1. **Артем ТИХОМИРОВ**, доктор біологічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу хімії та біохімії ферментів Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України висловив зауваження:

1. На слайді 18 замість HIF1A потрібно зазначити HIF1 α , а В-актин замінити на β -актин.

2. **Лідія БАБІЧ** доктор біологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу біохімії м'язів Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, надала позитивну рецензію зауваженнями:

1. Перевірити текст на наявність переносів у словах, форматувати у відповідності з вимогами без переносів у словах.

2. Ввести однотипність написання назви родини Nomeobox. В роботі ця назва зустрічається у трьох варіантах.

3. Після підписів рисунків має бути пробіл.

4. Бажано ввести однотипність наведення статистичної достовірності: або на рисунку, або у підписах до рисунку.

5. Поля усіх сторінок мають бути однаковими. З правил: «Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве - не менше 20 - 25 мм, праве - не менше 10 мм, верхнє - не менше 20 мм, нижнє - не менше 20 мм».

6. Не для всіх посилань наведені doi. Зокрема, у посиланнях на статті співробітників відділу, які були опубліковані у 2014 та 2015 роках в Ukrainian biochemical journal, doi не наведені. В цьому журналі doi статей вказані починаючи з 2013 р.

3. **Тетяна ВЕКЛІЧ**, доктор біологічних наук, старший дослідник, провідний науковий співробітник відділу біохімії м'язів Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, надала позитивну рецензію зауваженнями:

1. Назви розділів і текст до них мають бути на одній сторінці, а не окремо (наприклад: назва розділу 1.2. на ст. 33, а сам текст починається з 34 ст.; назва розділу 1.7. на ст. 49, а сам текст починається з 50 ст.).

2. При використанні рисунків із даних літератури потрібно у підпису до рисунку ставити посилання на джерело (наприклад, рисунок 1.2.1 на ст. 36).

3. Рисунки потрібно подавати після їх першого згадування у тексті, а не навпаки (наприклад, рисунок 3.2.10 на ст. 83).

Взагалі дисертація написана доброю науковою мовою, але потребує деякого виправлення. Деякі стилістичні та граматичні помилки відмічено у тексті.

4. **Богдан МОРГУН**, доктор біологічних наук, член-кореспондент НАН України, заступник директора з наукової роботи Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України, надав позитивний відгук, без зауважень.

5. **Геннадій ТЕЛЕГЕСВ**, доктор біологічних наук (спеціальність 03.00.03 «Молекулярна біологія»), професор, завідувач відділу молекулярної генетики Інституту молекулярної біології та генетики НАН України, надав позитивний відгук, без зауважень.

Інші присутні на захисті фахівці, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України, м. Київ, присуджує **Дар'ї КРАСНИЦЬКІЙ** ступінь доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

